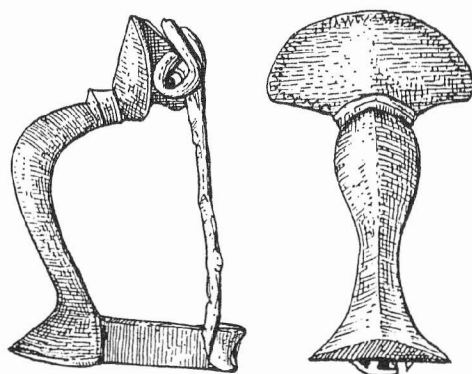

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY
V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ
39 (1995-1996)

ISSN 1211-7250
ISBN 80-86023-17-6

BRNO 1999

PŘEHLED VÝZKUMŮ 39 (1995-1996)

Vydává:	Archeologický ústav AV ČR Brno Královopolská 147, 612 00 Brno E-mail: ps@iabrno.cz http://www.iabrno.cz/3ca.htm
Odpovědný redaktor:	PhDr. Jaroslav Tejral, DrSc.
Redakce a příprava pro tisk:	Mgr. Balázs Komoróczy, Ing. Petr Škrdla
Na titulním listě:	Římská bronzová kolínkovitá spona z Mušova
Kresba:	Lubomíra Trávničková
Tisk:	Bekros
Náklad:	350 ks

Publikace neprošla redakční ani jazykovou úpravou.

Published by:

AÚ AV ČR Brno, Královopolská 147, 612 00

All rights reserved.

© 1999 by the Authors and IA AS CR Brno.

ZPRÁVA O ČINNOSTI SKUPINY GEOARCHEOLOGIE NA KATEDŘE GEOLOGIE A PALEONTOLOGIE PŘF MU V BRNĚ ZA LÉTA 1995 - 1996

Několik pracovníků a studentů katedry pokračovalo v již tradiční spolupráci s různými archeologickými institucemi v aplikaci geologických věd při řešení problematiky hornin používaných na výrobu štípané, broušené a ostatní kamenné industrie, zjišťování pravěké těžby a distribuce kamenných surovin, petrografickém a geochemickém studiu keramiky, využívání fosilií ve starší době kamenné atd.

a) Suroviny štípaných, broušených a ostatních kamenných artefaktů

A. Přichystal zpracoval kamenné suroviny z pozdně paleolitické stanice ze Světlé nad Sázavou (materiály S. Vencla), tři české kolekce související s vypíchanou keramikou (Plotiště u Hradce Králové, Mšeno u Mělníka - dodatečné nálezy, Kosoř u Prahy, materiály dodal M. Lička). Ukazuje se, že spodnopaleozoické horniny Barrandienu mezi Prahou a Plzní poskytovaly několik rohovců, které byly v pravěku poměrně hojně využívány i mimo toto území. Byla publikována nová lokalita s MMK v Brně - Kníničkách (Kazdová - Přichystal 1996), zpracována kamenná industrie z pravěkého pohřebiště v Moravské Nové Vsi - Hruškách (in Stuchlík - Stuchlíková 1996) a z Dolních Věstonic III (Škrdla et al. 1996) předneseny dva referáty o surovinách štípaných industrií v českých zemích na VII. Mezinárodním sympoziu o pazourku (Warszawa - Ostrowiec Swietokrzyski, Přichystal 1995). Vedle toho byly provedeny desítky drobných posudků a konzultací. Pod vedením autora této zprávy zahájila H. Gilíková v rámci své diplomové práce zpracování žernovů z Chotěbuzi u Českého Těšína (materiály P. Kouřila) a z Pohanska u Břeclavi (laskavě poskytl J. Macháček). J. Leichmann řešil společně s M. Čižmářem problematiku používaných kamenných surovin na výrobu žernovů z keltského oppida Staré Hradisko u Prostějova.

b) Zjišťování pravěké těžby a distribuce kamenných surovin

Autor tohoto příspěvku podle potřeby spolupracoval s M. Olivou (MZM) při řešení geologické situace pravěkých těžebních objektů v Krumlovském lese a při popisu těžebních surovin. Další diplomová práce posluchačky K. Buriánkové zahájila řešení provenience železných předmětů z Býčí skály, doložení nebo vyvrácení jejich původu z nedalekých železných rud v rudických vrstvách a tím případné získání dokladu o exploataci těchto rud již v době halštatské. V roce 1995 se katedra podílela na organizaci mezinárodní konference o Býčí skále, výzkumu kamenů tzv. oltáře a dalších kamenných artefaktů z Předšíně jeskyně. Společně s G. Fuchsem a V. Haškem jsme připravili příspěvek na mezinárodní konferenci v Káhiře o starověkém egyptském dolování (Fuchs, Hašek, Přichystal 1995).

c) Výzkum pravěké keramiky

M. Kollár (1995) obhájil diplomovou práci o slovanské keramice z Břeclavi-Pohanska, J. Dvorská pokračovala v rámci postgraduálního studia v petrografickém a geochemickém studiu keramiky z Mikulčic a Kramolína. O výzkumu na uvedených lokalitách referovali oba studenti společně se školitelem a s vedoucími archeologických výzkumů na Pohansku (J. Macháček) a v Mikulčicích (L. Poláček) na 3. kolokviu o raně středověké keramice

v Mikulčicích. Výzkum keramiky probíhal v rámci spolupráce mezi katedrou, AÚ AV ČR v Brně, katedrou archeologie FF MU a univerzitou ve Vídni.

d) Využívání fosilií v pravěku

Š. Hladilová zpracovala třetihorní fosilie používané na paleolitických stanicích v Dolních Věstonicích a v Předmostí u Přerova (ze sbírek ústavu Anthropos dodal M. Oliva) a o výsledcích informovala formou předběžné zprávy (Hladilová 1996). Již z dřívějších výzkumů publikovala výsledky z Milovic (Hladilová 1994).

Antonín Přichystal, katedra geologie a paleontologie PřF MU v Brně